

Een soepele overgang – Overgang van de voorschoolse periode naar de basisschool voor kinderen met speciale onderwijsbehoeftes

Aline Oelen,¹ Margreet Luinge,¹ Annelies Kassenberg,¹ Marie Louise Luttik,¹ Alexander Minnaert²

¹ = Hanzehogeschool Groningen, ² = Rijksuniversiteit Groningen

rijksuniversiteit
 groningen

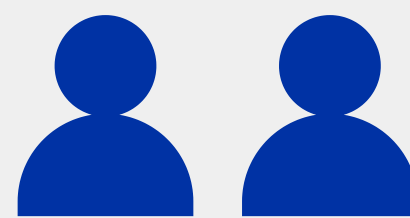
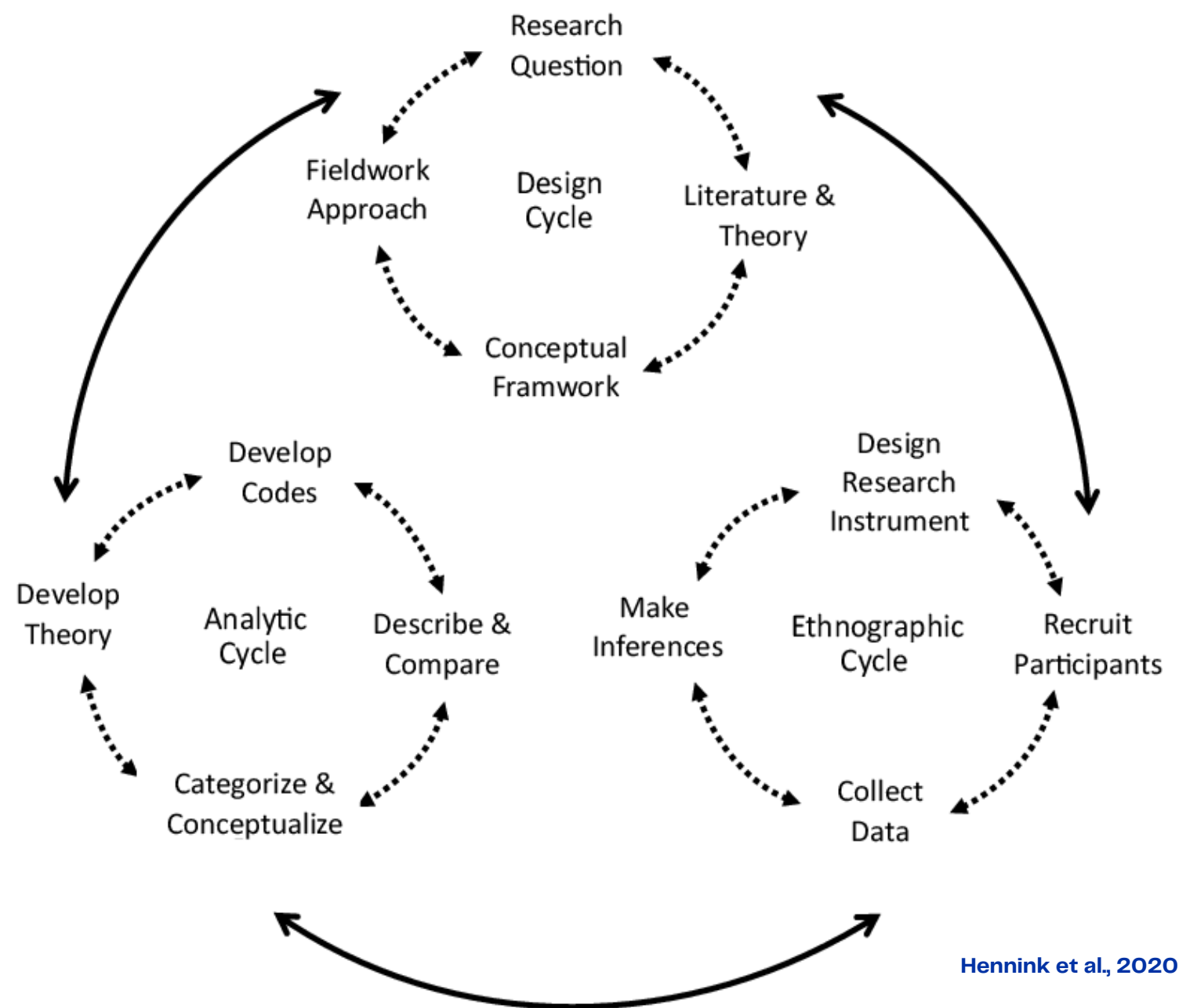
Aanleiding

- 10–25% van de leerlingen in het PO krijgt Passend Onderwijs (Van der Veen et al., 2006)
- Sinds de Wet Passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht (2014)
- Veel ouders en leerkrachten zijn erg negatief over Passend Onderwijs (Slob, 2019)
- Transitie naar het onderwijs heeft grote impact op het functioneren van het kind in het onderwijs (Flink et al., 2018)

Onderzoeksvraag

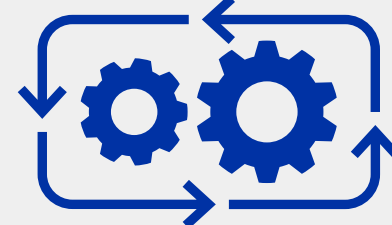
Hoe ervaren ouders de overgang van hun kind met SOB van voorschoolse voorzieningen naar de reguliere basisschool?

METHODE

Deelnemers:

- 9 ouders
- Kinderen van 7–17 jaar
- TOS, dyslexie, autisme en hoogbegaafdheid

Procedure:

- 2 Focusgroepen

Analyse:

- Inductieve codering
- Dubbele codering

ABCX-MODEL

bB – Ondersteuning

- Informele ondersteuning
- Formele ondersteuning
- Impact leerkracht
- Kennis, ervaring, tijd
- Groot netwerk

BC – Coping

- Focus op omgang met het probleem
- Focus op omgang met de emoties
- Problem focused coping: Initiatief vd ouders & belang diagnoses

cC – Beeld vd situatie

- Begrijpelijkheid
- Beheersbaarheid
- Betekenis
- "Lastige ouder"

"Dyslexie is wel een bekend probleem, maar niet met een bekende oplossing."

"We zien dat hij last heeft van faalangst en zich gewoon niet lekker voelt op school. Dat hij het gevoel heeft dat hij het niet kan en dat hij dom is."

"Het is echt heel fijn. Als wij denken 'volgens mij loopt het niet helemaal lekker', dan hebben ze het op school al gezien en zijn ze er al mee bezig."

"Ik houd mijn hart vast voor volgend jaar"

De leerkracht is echt één op één met hem bezig geweest. Ik ben die man nog eeuwig dankbaar, want mijn zoon vindt de gymles nog steeds hartstikke leuk."

"Hoe meer mensen erbij betrokken zijn, hoe makkelijker er geen stappen gezet worden. Want niemand is meer verantwoordelijk"

aA – Opeenstapeling van vragen

- Kindfactoren
- Familiefactoren
- Kindfactoren: Vroege signalen, gedrag & diagnoses

"Hij ging gewoon niet spreken toen hij twee was en hij zat de hele dag te gillen"

"Hij werd zo boos als zijn huiswerk niet in één keer lukte... Eigenlijk zou je daar ondersteuning bij willen hebben, maar op school zagen ze geen problemen, want dat kwam vooral thuis voor."

"Hij kan niet stil zitten en is aan het ijsberen. Dat doet hij op school, dat doet hij thuis... En geen focus hebben, met z'n gedachten heel ergens anders zitten."

"Hoe vaker je het niet eens bent met de school, hoe meer je voelt dat je lastige ouder bent."

"Positiviteit, energie, tijd... Dus toch de creativiteit zien te vinden om binnen de beperkte mogelijkheden iets positiefs eruit te halen. Dat is wat werkt."

"Hij is in september onderzocht en we krijgen in februari de uitslag, eindelijk."

Lavee et al., 2020

CONCLUSIE

Ouders ervaren de overgang van hun kind met SOB naar de reguliere basisschool niet altijd als soepel

Ouders onderstrepen het belang van passende ondersteuning, een goede samenwerking & een positief beeld van de situatie. Hierbij is behoefte aan positiviteit, begrip, kindgerichtheid, initiatief, oplossingsgerichtheid en openheid van leerkrachten

VERDER ONDERZOEK

Hoe kunnen de ervaringen van ouders met het oog op een soepele overgang verbeterd worden?

→ Implementatie van gespreksvormen waarin de aangeboden hulp en het beeld dat ouders van de situatie hebben expliciet besproken wordt

BRONNEN

- Flink, M., Tessma, M., Cvancarova Smastuen, M., Lindblad, M., Colemans, E.A. & Ekstedt, M. (2018). Measuring care transitions in Sweden: validation of the care transitions measure. *International Journal for Quality in Health Care*, 1–7 doi: 10.1093/intqhc/mzy001
- Hennink, M., Hutter, I., & Bailey, A. (2020). *Qualitative research methods*. Sage.
- Slob, A. (2019, June 19). Voortgang en evaluatie passend onderwijs [Letter of government].
- Van der Veen, I., Smeets, E., & Derricks, M. (2008). Zorgleerlingen in het reguliere basisonderwijs: omvang, typen problemen en de schoolloopbaan. *Pedagogische Studiën*, 85.
- Wet passend onderwijs (2014, 1 augustus). From <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend->

Contactgegevens

Aline Oelen
 a.i.oelen@pl.hanze.nl